

VAN EURO TOT KENNISOVERDRACHT

Jaarverslag POP3 Brabant 2019

Inleiding
pagina 2

Highlights
pagina 3

Projecten
pagina 4

Inleiding

Het Europese POP3-programma stimuleert innovatie en verduurzaming op het platteland met tal van maatregelen. Van directe investeringen op het boerenerf tot fysieke ingrepen in bossen, vennen en beken. Van kennisoverdracht tot het ontwikkelen van innovatieve producten en processen.

Het is belangrijk dat de landbouw in Noord-Brabant innoveert en vernieuwt, zodat het milieu wordt beschermd, de rendabiliteit wordt verhoogd en de verbinding met de maatschappij wordt versterkt. Dit vereist een goede balans tussen landbouw en andere functies van het platteland, zoals natuur, waterbeheer, klimaatadaptatie en recreatie. Dit betekent ook een ingrijpend veranderingsproces van de landbouw en agrofoodsector, waarbij investeringen voor verduurzaming zich terugverdienen uit de markt.

Daarom stimuleren we agrariërs, waterschappen, gemeenten, grondeigenaren, natuurorganisaties, kennisinstellingen en betrokkenen in de agrofoodketen om samen te werken en van de Europese POP-subsidies gebruik te maken. Want daardoor ontstaan kansen, worden obstakels weggenomen of voorwaarden geschapen. Zodat het Brabantse platteland ook voor toekomstige generaties aantrekkelijk en economisch belangrijk blijft.

Wist u dat...

- Ook in 2019 de vraag naar POP3-subsidie hoog bleef. Bij zes van de acht openstellingen is het budget ruim overvraagd.
- In 2019 er voor ruim € 3.000.000 subsidie is uitbetaald.
- Er t/m 2019 al 48 projecten succesvol zijn afgerond.

Highlights

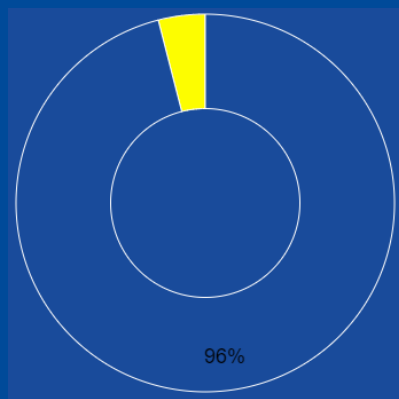
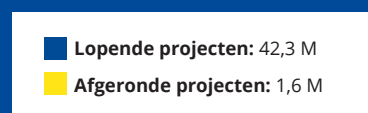
€ 77.730.086
Verleende subsidie

€ 133.867.474
Investering

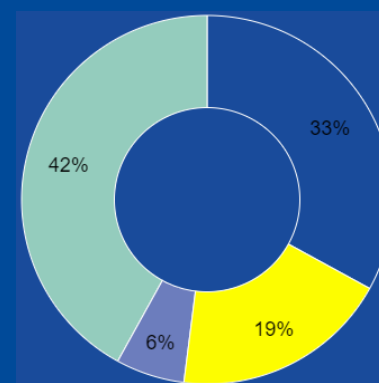
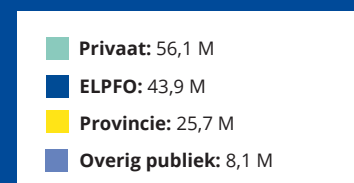
477
Projecten

516
Ondersteunde organisaties

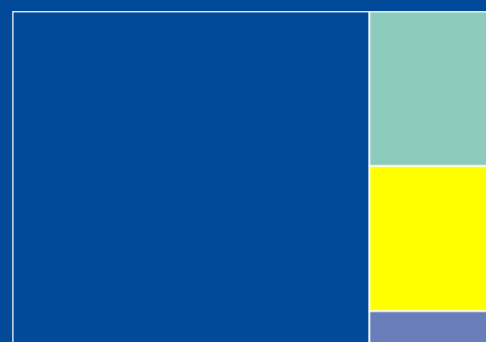
Uitputting subsidiebudget

Projectfinanciering

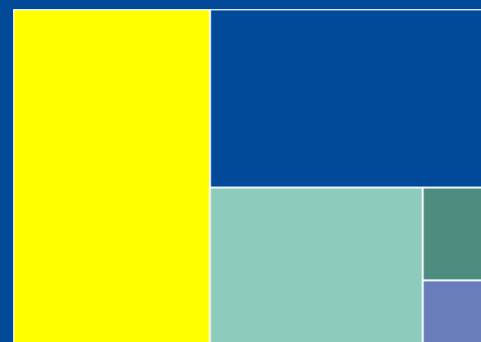
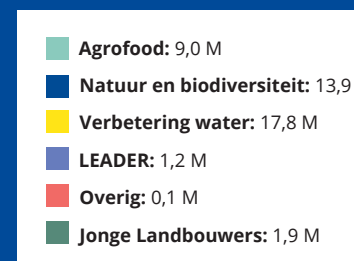

Type instrument

De genoemde bedragen betreffen Europese subsidie

Thema

De genoemde bedragen betreffen Europese subsidie

Projecten in de schijnwerpers

Ondernemer van de toekomst heeft oog voor mens, dier en milieu

Familiebedrijf Maatschap Habraken uit Riethoven houdt vleeskuikens in verschillende stallen. Twee stallen moesten voor 2024 vernieuwd worden omdat er nog asbest in het dak zat. Aanleiding voor het bedrijf om een stap te zetten in de bedrijfsontwikkeling. Het ging van een kostenreductiestrategie over op een meerwaardestrategie. Een marktconcept waarin diervriendelijkheid, behoud van efficiëntie en een milieuvriendelijkere productie van vleeskuikens centraal staan. Door deze ontwikkeling is Maatschap Habraken gereed voor de toekomst, en kan het familiebedrijf met trots gezonde vleeskuikens blijven produceren op een duurzamere manier.

Project: ECO-vleeskuikenstal Maatschap Habraken

Projectpartners:

Maatschap Habraken

Looptijd:

01 juli 2018 – 30 juni 2020

Financiering:

ELFPO: € 125.000

Noord-Brabant: € 125.000

Totaal privaat: € 418.8909

Voor Maatschap Habraken is het verlagen van de emissies van ammoniak, geur en fijnstof van groot belang om de druk op de directe omgeving te verminderen. Op deze manier wil het bedrijf werken aan het vergroten van het maatschappelijk draagvlak voor het eigen bedrijf maar ook als voorbeeld dienen voor collega-bedrijven met vleeskuikens en andere (pluim-)veesoorten die ook stappen willen zetten om emissies te verminderen. Door deze stap voldoet de stal ruimschoots aan de in de toekomst te verwachten emissienormen.

Omgevingsdialoog

Frank Habraken, derde generatie in het bedrijf vertelt: "Ik denk dat het belangrijk is dat je er met je omgeving alles aan doet om ervoor te zorgen dat je met elkaar op goede voet staat. Als ik met mijn buurman niet meer door één deur kan, kan ik mijn bedrijf sluiten of moet hij zijn biezen pakken. Ik heb daarom een omgevingsdialoog gevoerd waar zo'n 70 à 80 mensen uit mijn omgeving bij aanwezig waren. Daaruit is enorm veel wederzijds begrip ontstaan. We moeten het tenslotte toch allemaal samen doen op een paar vierkante kilometer. Voor mij is het belangrijk dat ik kan blijven boeren en dat ik in deze omgeving kan blijven wonen en werken. Dat kan alleen als wij met ons bedrijf niet te veel overlast veroorzaken. We zullen dus echt duurzamer moeten worden."

Beter voor mens, dier en milieu

De twee oude stallen zijn vervangen door een nieuwe emissiearme stal. Op het dak van de nieuwe stal worden ECO-units geplaatst. Een ECO-unit filtert zowel de ingaande als de uitgaande lucht van de stal en houdt de temperatuur in de stal stabiel zonder invloeden van buitenaf. Simpel gezegd betekent dit, dat de warme lucht in de zomer en koude lucht in de winter door de ECO-units worden

geconditioneerd. De geconditioneerde lucht de stal in zonder dat bijvoorbeeld de relatieve luchtvochtigheid in de stal beïnvloed wordt.

Habraken vervolgt zijn verhaal: "Wat wij nu doen is uniek. Het systeem is wel al gebruikt voor legstallen, maar in stallen voor vleeskuikens is het volledig nieuw. Het klimaat is voor het kuiken heel belangrijk. Als je dat zo ideaal mogelijk houdt, merk je dat direct. Het kuiken groeit beter, heeft minder voer per kilo gewicht nodig en ook de algemene gezondheid van het kuiken is beter. Met de conditionering van deze stal creëren we een optimale situatie waarin het kuiken de kans heeft zo evenwichtig en gezond mogelijk te groeien." Een belangrijke verbetering die gerealiseerd wordt met de ECO-units is de verminderde uitstoot van ammoniak. Als het kuiken gezond is, verteert het zijn voer beter. Dat betekent minder 'natte mest,' een drogere stal en daardoor minder uitstoot van ammoniak. "Een win-win voor mens, dier en milieu en daar gaat het ons om", vat Habraken samen. Door de bouw van een nieuwe stal is bovendien het aantal vierkante meters staloppervlak toegenomen. De tussenruimte tussen de twee oude stallen is nu een onderdeel geworden van de nieuwe stal. Het aantal kuikens is echter gelijk gebleven. Frank Habraken vertelt: "Ik had wel ideeën over hoe de nieuwe stal eruit moest zien. Ik heb een vergunning voor 210.000 kuikens op ons bedrijf en die vergunning behouden we ook. Ik ben geen voorstander van schaalvergroting. Doordat de kuikens nu meer ruimte hebben, neemt het dierenwelzijn toe."

"Ik vind het belangrijk dat ik kan blijven boeren in deze omgeving. Dat kan alleen als wij met ons bedrijf zo weinig mogelijk overlast veroorzaken."

POP3-subsidie

Voor de realisatie van de ECO-units en de nieuwe stal was veel geld nodig. "Gelukkig is de aanvraag van de POP3-subsidie gelukt, want zonder deze subsidie was mijn hele plan niet van de grond gekomen. Ik ben zelfs overgestapt naar een andere bank om de totale financiering geregeld te krijgen. Maar uiteindelijk is het allemaal goedgekomen," besluit Habraken lachend.

Van theeterras tot ecologische tuinderij

Jack en Wilma Verouden openden in 2013 een theeterras in Dommelen. Dat bleek een schot in de roos. De bezoekers waren echter niet alleen enthousiast over het theeterras, maar toonden ook veel belangstelling voor de ecologische groenten die boerenzoon Jack als hobbyboer af en toe bij het theeterras verkocht. Zo ontstond het idee om uitgeput maisland om te zetten in een ecologische tuinderij met een educatie-, ontmoetingsruimte en thee-terras. POP3-subsidie en cofinanciering van de provincie hielpen hen daarbij.

Project: De Weitens

Projectpartners:
De Weitens

Looptijd:
01 oktober 2017 – 31 december 2019

Financiering:
ELFPO: € 125.586
Noord-Brabant: € 125.586
Totaal privaat: € 167.448

Vanaf het begin namen veel bezoekers van het theeterras ook een kijkje in de kas achter het huis om te zien hoe de groenten verbouwd werden. In de foliekas teelde Jack tomaten, komkommers en pepers. Vanuit de volle grond werden aardappelen, meerdere koolsoorten, bonen, peulen, sla, courgettes, zonnebloemen en diverse kruiden geteeld en verkocht op het theeterras. Jack Verouden: "De bezoekers waren erg geïnteresseerd in onze ecologische producten en zo vatten wij het plan op om bij het theeterras een echte ecologische tuinderij op te zetten." Het huis en het land waren voorheen van de ouders van Jack en hadden altijd al een agrarische bestemming gehad. Hierdoor paste het creëren van een tuinderij in het bestemmingsplan. In 2016 kon Jack met vervroegd pensioen en werd het idee werd steeds concreter. In 2017 was tuinderij 'De Weitens' een feit.

Leren en meegenieten

Jack en Wilma hadden echter nog veel meer plannen. Ze wilden hun ecologische tuinderij met het theeterras uit laten groeien tot een begrip: een ontmoetings- en educatiecentrum voor omwonenden en recreanten in het gebied. Wandelen of een rondleiding in de tuinderij, picknicken in de boomgaard en vergaderen in de ontvangstruimte waren enkele van hun plannen. Maar ook ecologische groenten en fruit proeven en kopen, een educatieve activiteit (voor basisscholen) en ook nog kunnen genieten van een kopje koffie en huisgemaakt gebak stonden op het wensenlijstje van Jack en Wilma. Of zoals Jack het samenvat: 'Mensen mee laten genieten van alles waar wij van genieten, dat wilden we graag. Ook wilden we graag iets overdragen aan de volgende generatie. Iets wat zoals het er nu naar uit ziet gelukkig ook zal gaan gebeuren.'

Educatie en maatschappelijke impact

Door de bouw van een multifunctionele schuur in 2018 met een ontvangstruimte, een leslokaal, een terras en toiletten werd het mogelijk om van de tuinderij een plaats te maken waar leren, werken en recreëren in het groen mogelijk is. Een fijne plek waar bezoekers, bedrijven en scholieren informatie ontvangen over de producten en de manier van produceren in de ecologische tuinderij.

Jack en Wilma Verouden vinden het belangrijk om een maatschappelijke impact te hebben met 'De Weitens': "De tuin wordt gedraaid door vrijwilligers, waaronder mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. 'De Weitens' kan daardoor een zinvolle dagbesteding leveren en bijdragen aan het functioneren van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in de maatschappij. Wij werken kleinschalig om voldoende aandacht en tijd hieraan te kunnen besteden."

Zonder subsidie geen Weitens

Dit alles maakt dat 'De Weitens' niet past binnen de reguliere agrarische bedrijfsvoering en dat maakt ondernemen soms best een uitdaging. "Het wiel moet soms opnieuw uitgevonden worden om door te kunnen gaan met het realiseren van alle plannen", aldus Jack. Hij en zijn vrouw zijn het er dan ook unaniem over eens: zonder een subsidie van het POP3-programma was 'De Weitens' er niet geweest. Jack: "Dan zouden we dit niet op deze manier kunnen doen. Misschien hadden we dan op kleine huiselijke schaal iets opgezet, maar dan hadden we absoluut niet bereikt wat we nu bereikt hebben. Ook het startgesprek wat we met Stimulus hebben gehad en de tips en tricks die we hierbij kregen, hebben ons ontzettend geholpen."

"Wij hebben plezier als mensen plezier hebben en genieten van onze tuin."

Aanwinst

"Onze wens was om een laagdrempelige tuinderij te zijn: iedereen moet bij ons binnen kunnen lopen. Door de directe afzet van onze producten zonder tussenkomst van derden, lukt het ons om de prijzen laag te houden. Zo zijn ecologische producten ook voor de minima bereikbaar. Daarnaast maken we mensen graag bewust van wat ze eten. En, niet in de laatste plaats, vinden wij het ook heel belangrijk om goed met de gronden om te gaan om uitputting te voorkomen en hebben we aandacht voor kringlooplandbouw. We hebben zelfs van de gemeente te horen gekregen dat ze ons een aanwinst vinden voor Valkenswaard. Volgens hen zouden er meer van dit soort initiatieven opgezet moeten worden", besluit Wilma Verouden trots.

CONTACT

Stimulus Programmamanagement
Postbus 585
5600 AN Eindhoven

040 - 237 01 00

info@stimulus.nl

www.stimulus.nl

Stimulus Programmamanagement voert Europese, nationale en regionale subsidieprogramma's en fondsen uit in Zuid-Nederland en Vlaanderen.

FOTO'S

Maatschap Habraken, De Weitens,
Stimulus Programmamanagement

VORMGEVING EN REALISATIE

WEBtima WEB en IT diensten

© Copyright 2020 Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend